

լուծեան՝ զժողովակույթիւն, որակաւու-
թեան՝ զանոթակաւույթիւն, նախանձու-
զբարեկամութիւն, ատելութեան՝ զսէն, զա-
ռուութեան՝ զքաղցրութիւն, զատար-
կութեան՝ զաշխատանք, պարապ կալոյն՝
զգործակալութիւն, մեղմխանացն՝ զպար-
զամտութիւն, խարդախանացն՝ զմիամտու-
թիւն, ծիծաղելոյն՝ զլաշն և զարտասուելն,
անյուսութեան՝ զյոյսն, արտամութեան՝ զու-
րախութիւն, ի փորձութիւնն՝ զերկայն-
մտութիւն, ի վիշտն՝ զհամբերութիւն, ա-
ղահութեան՝ զչափաւորութիւն, քնչախ-
րութեան՝ զանճշտութիւն, փառասիրութեան՝
զարհամարհանք, պատուասիրութեան՝ զան-
պատուութիւն, թերահաւատութեան՝ զհա-
ւատաճշմարիտ, թուլութեան՝ զքաջութիւն:

Ձայն բանս խրատու արասցես ըստ կարի
քում, և ուսուցանես արթոժողացն զսա,
և զայլն զոր ոչ գրեցի: Մի հեղգասցիս
յամենայն բարի վաստակոց. քանզի սա-
կաւ բանքս յիշատակ են մեծամեծ պատ-
ուիրանացն Աստուծոյ:

Հրատ. Ն. ԵՊՍ. ԾՈՎԱԿԱՆ

ՆՈՒՇՐԷՎԱՆ ՔԱՎԱՌՈՐԻ ԽՐԱՏՆԵՐԷՆ

1. — Անճանհան մարդը ինձմէ հեռու պոնեգեղ:
2. — Բանգէ մարդը դէմ անպատեմ խոսք մի՛ խոսի:
3. — Քիչ խոսացեղ եւ անելի կատարեցեղ:
4. — Ով որ խոսք կը սիրէջպն խոսեցեղ:
5. — Չեր հոգիւն՝ ձեր մարմինքն ծառայ մի՛ րնէ:
6. — Օսար՝ մարդու քան մէջ քանտիւրութիւն մի՛ րնէ:
7. — Այս կեանքը շատ սիրող մարդեր մի՛ սիրէ:
8. — Մարդու եւ կնոջ, կամ ծառային եւ սիրոջ միջեւ բանասիրութիւն մի՛ րնէ:
9. — Թագաւորին հանդէպ զոչոյ կեցեղ. թեպէտեւ ան խոսեցի, դուք մի՛ համարձակի:
10. — Ովք բանքն ձեր արհիւ մէջ չկալ զայն լեզուով մի՛ խոսի:
11. — Երեսարարութեան ժամանակ ծերութիւնը մի՛ս րեւի:
12. — Չեր քեանմին խիստ մի՛ արեմամբէ:
13. — Չեր իտեղակիցը բարեութեան ժամանակ փորձեցեղ:
14. — Ձայն րնիկն քանցեղ որ անգի ցառակից կ'ըլլայ:

ԳՐԱԽՈՍՆԵՐՆ

“ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ

ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹԵԱՄԲ 562 ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ”

Ն Ե Ր Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ն

ՀՐԱԶԵԱՑ ԱՃԱՌԵԱՆ — Երեւան — 1955, էջ 655

9. — Սարտեհն: Աճառեան չի յիշատա-
կեր այս լեզուն, որ կը խօսուի Սարտինիոյ
մէջ և ունի շատ մը բարբառներ: Լեզուա-
բանական կամ նուորականը՝ կեդրոնական
մասին մէջ, գա՛րիտանիականը՝ հարաւային
շրջանը, կուլուրականը և սոսորիականը՝
հիւսիսը: Այս վերլիկները մեծապէս խա-
շականացած են և Գորիքայի հարաւային
բարբառներուն հետ շփման մէջ են: Տես
P. E. Guarnerio, Il dominio sardo, Rev.
dial. rom.ի մէջ, III, 1911, էջ 192–231;
G. Bottigliani, Studi sardi, Rassegna critica
e bibliographica (1913–1925), Rev. Lingu.
rom. II, 1926, էջ 208–262; M. L. Wag-
ner, La lingua sarda, Berne, 1950; A.
Meillet & M. Cohen, L. M., էջ 49, 74:

10. — Գաղթածին լեզուներ: Աճառեան
չի յիշատակեր այս իւրայատուկ լեզուները:
Բորթուգալերէնը, սպաներէնը և Ֆրանսի-
էնը յարաբերութեան մէջ մանելով բնիկ
կամ ներածուած (կնթիւնեան) լեզուներու
հետ, ծնունդ տուած են զանազան խառ-
նածին լեզուներու, որոնցմէ շատերը քա-
ւական լաւ ուսումնասիրուած են: Սափելի
– բորթուգալերէնը՝ Կանաչ Հրուանդանի և
Բորթուգալական Կուրիիոյ, Սէլլանի մէջ
խօսուող հնդիկ – բորթուգալերէնը՝ գաղ-
թականներու շառաւիղներու կողմէ, Գու-
րաշայի խափշիկներու papiamentոն, Հա-
յիթիի, Մարի կղզիի գաղթածին լեզուները
և այլն: Վերջապէս, պէտք է յիշատակել
նաև մասնաւոր լեզուները, այսօր անհետա-
ցած, որոնք կը գործածուէին Միլերկրականի
նաւահնդկատներուն մէջ. ասոնք կը կոչուին
Սապիր կամ lingua franca. ասոնց մէջ Ֆրան-
սերէն, խալիերէն, սպաներէն տարբը կա-
րհոր տեղ մը կը գրաւէ: Տես H. Schu-